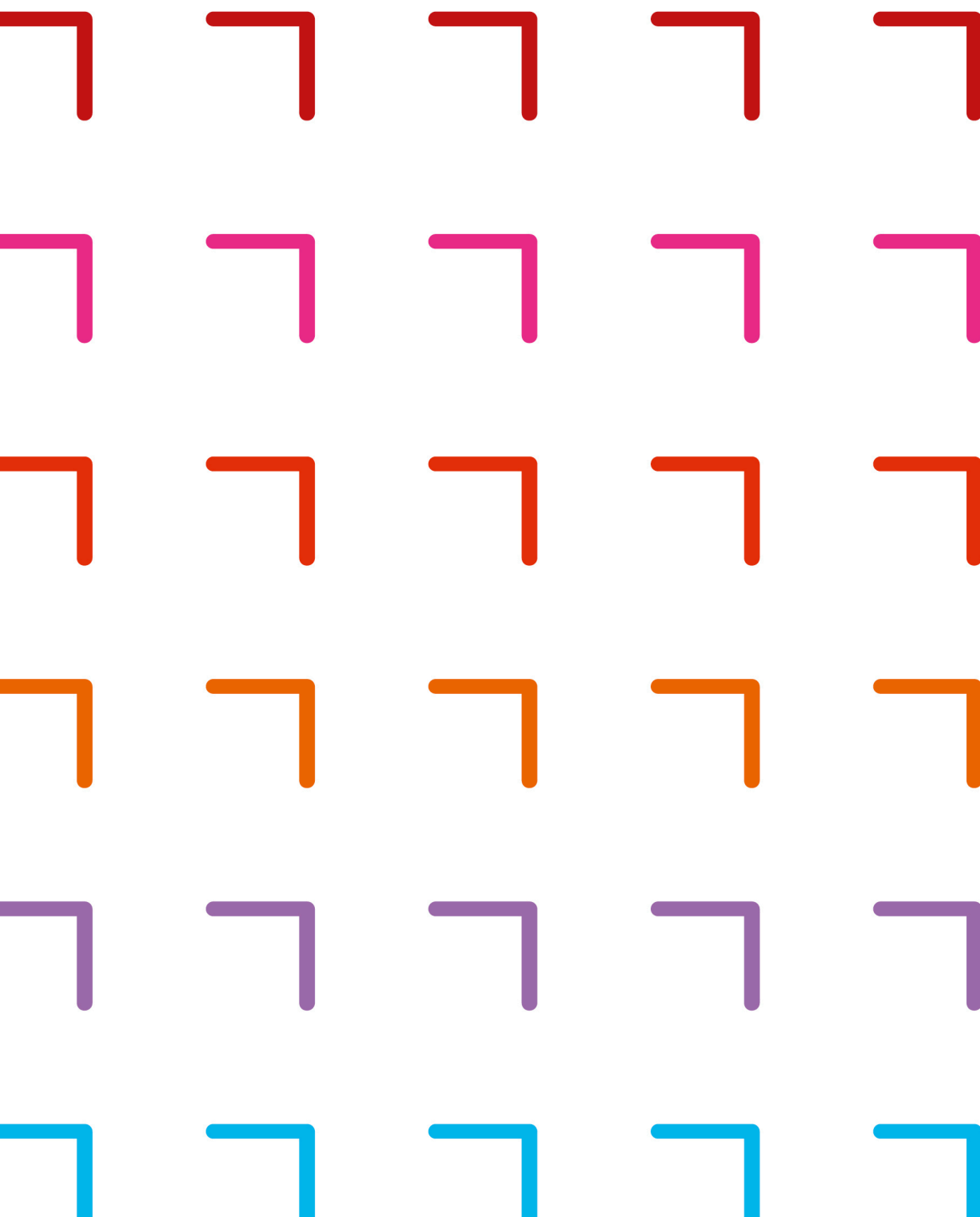

ADVIES 150

VLAAMS

JEUGDBELEIDSPAN

20 JANUARI 2011

ADVIES 150
VLAAMS
JEUGDBELEIDSPLAN
20 JANUARI 2011

INHOUD

SITUERING	3
ADVIES	4
1. ALGEMEEN	4
2. SD2 ALLE KINDEREN EN JONGEREN HEBBEN TOEGANG TOT GOEDE JEUGDINFORMATIE DIE HUN KEUZEMOGELIJKHEDEN EN – PROCESSEN VERSTERKT (P. 22-24)	4
3. SD10 KINDEREN EN JONGEREN GROEIEN OP IN MEER LEEROMGEVINGEN DIE KWALITEITSVOL DIVERS EN INCLUSIEF ZIJN (P. 45-47)	5
4. SD13 ALLE JONGEREN KRIJGEN KANSEN OM IN DE VRIJE TIJD COMPETENTIES TE HERKENNEN, TE ONTWIKKELEN EN/OF TE LATEN ERKENNEN (P. 54-57); SD14 JONGEREN NEMEN EEN BELANGRIJKE POSITIE IN IN HET ARBEIDSPROCES (P. 58-61); SD15 DE (ZIN VOOR) CREATIVITEIT, INNOVATIE EN ONDERNEMEN BIJ JONGEREN VERGROOT (P. 62-64)	6
4. SD16 MEER KINDEREN EN JONGEREN 'DOEN AAN' KUNST EN CULTUUR (P. 65-68)	6

SITUERING

Op vrijdag 17 december 2010 keurde de Vlaamse Regering de ontwerpversie van het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014 goed. Gezien het transversale karakter van dit plan werd beslist om bij alle strategische adviesraden advies in te winnen. Zoals decretaal bepaald - anderhalf jaar na het aantreden van de Vlaamse Regering - moet het plan nog in januari 2011 worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, waardoor de adviezen tegen 20 januari 2011 worden gevraagd.

Het Jeugdbeleidsplan is het belangrijkste instrument voor het jeugdbeleid van minister Pascal Smet. Met dit plan worden voornamelijk vier maatschappelijke intenties beoogd, met name:

- Alle kinderen en jongeren met dezelfde talenten krijgen gelijke kansen.
- De ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren verhogen.
- Kinderen en jongeren krijgen (meer) ruimte om onvolwassen te zijn.
- Kinderen en jongeren participeren volwaardig aan het maatschappelijk leven.

Het doelstellingenkader van het ontwerpplan met 23 strategische en 73 operationele doelstellingen kwam tot stand na een grondig proces, waarin heel wat beleidsdomeinen betrokken werden, en waarbij in acht werkgroepen een eerste insteek ontwikkeld werd. Hierover werd een hoorzitting gehouden op 2 april 2010; op basis van de eerste ontwerp teksten werden nadien zeer diverse adviezen ingezameld bij allerlei betrokken actoren, én bilaterale gesprekken gevoerd met alle kabinetten.

ADVIES

1. ALGEMEEN

- De VRWI vindt het positief dat het Vlaams Jeugdbeleidsplan tot stand kwam met een ruime betrokkenheid van alle relevante stakeholders, en uiteraard van de jongeren zelf. Een jeugdbeleid raakt aan alle beleidsdomeinen, en bijgevolg is een doeltreffende coördinatie tussen de verschillende beleidsdomeinen cruciaal wil men vooruitgang boeken. De raad apprecieert dan ook dat alle strategische adviesraden geraadpleegd worden over dit Vlaams Jeugdbeleidsplan.

Des te meer betreurt de VRWI dat deze consultatie niet zorgvuldig kan gebeuren in de opgelegde korte adviestermin. Doordat de adviestermin bovendien grotendeels samenviel met de kerstvakantie, was het voor de VRWI onmogelijk om dit advies grondig te laten voorbereiden in zijn commissies. De VRWI vindt dit een gemiste kans.

- Het Vlaamse Regeerakkoord stelt dat wetenschap en innovatie de motor zijn voor de maatschappelijke en economische vernieuwing die Vlaanderen aan de top zal brengen op economisch, ecologisch en sociaal vlak, en op die manier zal zorgen voor het behoud en versterken van onze welvaart en welzijn. Om dit te bereiken is inzetten op mensen absoluut eerste prioriteit. Onze jongeren zijn de onderzoekers en kenniswerkers van morgen; elk talent is nodig. De jongeren zijn dus een belangrijke doelgroep voor het wetenschaps- en innovatiebeleid. Toch stelt de VRWI vast dat de beleidsvelden wetenschap en innovatie slechts in geringe mate betrokken zijn bij het Vlaams Jeugdbeleidsplan (bij 2 van de 23 strategische doelstellingen en bij 3 van de 73 operationele doelstellingen). Toch zijn volgens de VRWI een aantal andere strategische doelstellingen evenzeer relevant, en werden niet altijd de voor de beleidsvelden wetenschap en innovatie meest aangewezen operationele doelstellingen gedefinieerd. In wat volgt legt de VRWI voor elk van deze strategische doelstellingen de link met innovatie en formuleert een aantal aanbevelingen.

2. SD2 ALLE KINDEREN EN JONGEREN HEBBEN TOEGANG TOT GOEDE JEUGDINFORMATIE DIE HUN KEUZEMOGELIJKHEDEN EN – PROCESSEN VERSTERKT (P. 22-24)

- De VRWI vindt keuzebekwaamheid van jongeren en een goede keuzebegeleiding van groot belang. Meer specifiek is voor de VRWI een kwaliteitsvolle instroom in het hoger onderwijs uitermate belangrijk. De Vlaamse Regering wil immers sterk inzetten op de

creatie van een kenniseconomie met een zware klemtoon op hoger onderwijs. Het volstaat niet dat meer jongeren in het hoger onderwijs instromen; zij moeten dankzij adequate informatie ook zoveel mogelijk meteen 'op de juiste plek' terecht komen. Een succesvol studiekeuzeprocess geeft studenten immers meer kans op slagen en kan ook drop-out terugdringen. Studenten (en hun ouders) hebben hiervoor nood aan correcte, eerlijke en gemakkelijk toegankelijke informatie.

3. SD10 KINDEREN EN JONGEREN GROEIEN OP IN MEER LEEROMGEVINGEN DIE KWALITEITSVOL DIVERS EN INCLUSIEF ZIJN (P. 45-47)

- Wat betreft een inclusieve leeromgeving, erkent de VRWI dat het belangrijk is dat de kloof tussen zwakke en sterke leerlingen overbrugd wordt. Uit recente PISA-resultaten blijkt immers dat de Vlaamse jeugd het goed doet, maar dat de impact van sociale ongelijkheid hier nog altijd groter is dan elders. De kloof tussen sterk en zwak presterende leerlingen is de laatste jaren wel verkleind. Maar, terwijl de prestaties van de zwakke leerlingen zijn verbeterd, zijn de prestaties van de best presterende leerlingen achteruit gegaan, en deze signalen zijn verontrustend. Dit betekent dat de wijze waarop Vlaanderen momenteel de kloof dicht nivellerend werkt en dit is nefast voor de kwaliteit van de instroom in het hoger onderwijs. De VRWI benadrukt dat een gelijke kansen beleid niet ten koste mag gaan van excellentie.

Momenteel bereidt de VRWI een advies voor inzake de visienota over de Hervorming van het Secundair Onderwijs, dat eind januari aan Vlaams minister van Onderwijs en Vorming Pascal Smet zal worden bezorgd. Zonder te willen vooruitlopen op dit advies, wenst de VRWI zijn bezorgdheid uit te drukken over de mogelijkheid dat de nieuw voorgestelde structuur nog meer nivellering in de hand zou kunnen werken, doordat leerlingen van verschillende niveaus samen zitten. Ervaringen uit het buitenland tonen aan dat een dergelijke aanpak met de nodige voorzichtigheid en omkadering dient te gebeuren indien men deze ongewenste uitkomst wil vermijden. In Nederland faalde de onderwijshervorming in deze richting, omdat ze te snel werd ingevoerd en tevens vertrok vanuit een besparingsfilosofie in plaats van een coherente pedagogische visie. De Aziatische landen en Finland kunnen wel beschouwd worden als voorbeelden waar het comprehensief model op een succesvolle manier wordt toegepast. In deze landen slaagt men er blijkbaar wel in om zwakkere jongeren extra te ondersteunen, maar tegelijk de sterksten nog meer uit te dagen. Onder meer dient de professionaliteit van leerkrachten voor differentiëring verhoogd te worden. Hierdoor komen alle leerlingen van alle niveaus aan bod.

**4. SD13 ALLE JONGEREN KRIJGEN KANSEN OM IN DE VRIJE TIJD
COMPETENTIES TE HERKENNEN, TE ONTWIKKELEN EN/OF TE
LATEN ERKENNEN (P. 54-57);**

**SD14 JONGEREN NEMEN EEN BELANGRIJKER POSITIE IN IN HET
ARBEIDSPROCES (P. 58-61);**

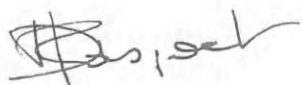
**SD15 DE (ZIN VOOR) CREATIVITEIT, INNOVATIE EN ONDERNEMEN
BIJ JONGEREN VERGROOT (P. 62-64)**

- Wat betreft bovenstaande strategische doelstellingen SD 13, SD14 en SD15 verwijst de VRWI naar het VRWB-advies 119 'Onderwijs: kiem voor onderzoek en innovatie', en herhaalt het volgende: door de toenemende complexiteit en globalisering van onze maatschappij en de evolutie naar een kenniseconomie en – maatschappij, zullen afgestudeerde jongeren steeds meer de geschikte competenties moeten hebben om adequaat op deze uitdagingen te kunnen inspelen. De voortdurende aanwezigheid van voldoende, innovatieve medewerkers, is een absolute voorwaarde om tot een volwaardige kennismaatschappij en - economie te komen en in deze richting zal de arbeidsmarkt evolueren. Education at a glance: OECD Indicators (2010) stelt in dit kader: "The knowledge society is here to stay, and requires a capable, highly qualified and innovative labour force". Hiervoor heb je niet enkel menselijk kapitaal nodig onder vorm van onderzoekers, maar ook onder de vorm van masters, zowel in de exacte en ingenieurswetenschappen als in andere disciplines maar met een 'innovatieve mindset' of attitude en zin voor ondernemerschap. Wat jongeren leren – vindt de VRWI - dient dan ook teruggekoppeld te worden naar de arbeidsmarkt, wat jongeren ook een belangrijkere positie in het arbeidsproces zal opleveren. Competenties dienen in samenwerking met het afnemend veld opgesteld te worden (in interactie met de arbeidsmarkt, maar er niet door gedetermineerd). Op basis van de competentieprofielen kan men dan de vereiste kennis, attitudes en vaardigheden definiëren.

**4. SD16 MEER KINDEREN EN JONGEREN 'DOEN AAN' KUNST EN
CULTUUR (P. 65-68)**

- De VRWI benadrukt dat – gezien de evolutie naar een kennismaatschappij - naast de deelname aan kunst en cultuur ook de participatie in wetenschap en technologie sterk bevorderd dient te worden. Voor de participatie in wetenschap en technologie dient dezelfde dynamiek te worden gecreëerd als voor kunst en cultuur. Als Vlaanderen wil (blijven) behoren tot de meest welvarende regio's in de wereld, met een hoge levenskwaliteit, is er immers nood aan een breed maatschappelijk draagvlak en voldoende

aantal afgestudeerden in de richtingen wetenschappen en technologie. Wetenschap en technologie dienen daarom algemeen als waardevol en ten dienste van de maatschappij worden voorgesteld. Ook de beeldvorming over de onderzoeker en de loopbaanmogelijkheden waartoe studies in de wetenschappen/technologie leiden, moet worden gecorrigeerd. Onder andere het onderwijs dient een belangrijke rol op te nemen in de dalende interesse voor wetenschappen en technologie.

Danielle Raspoet
Secretaris

Dirk Boogmans
Voorzitter

VLAAMSE RAAD
VOOR WETENSCHAP
EN INNOVATIE

FLEMISH COUNCIL
FOR SCIENCE
AND INNOVATION

KOLONIËNSTRAAT 56
B-1000 BRUSSEL
WWW.VRWI.BE

T +32 2 212 94 10
F +32 2 212 94 11
INFO@VRWI.BE

D. BOOGMANS | VOORZITTER
D. RASPOET | SECRETARIS

